

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงหลังจากที่มีผลจากการเจรจาการค้าระหว่างประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มีข้อตกลงในโครงการเก็บเกี่ยวล่วงหน้า (Early Harvest Program--EHP) ในโครงการ FTA ไทย-จีน ซึ่งเริ่มต้นลดภาษีสินค้านำเข้าสินค้าผักและผลไม้ HS 07-HS 08 เหลือ 0% นับจากวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2546 เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อดุลการค้าสินค้าเกษตรกรรมในหมวดผักและผลไม้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลาในช่วงปี พ.ศ. 2546-2548 โดยทำการวิเคราะห์แบบ S.W.O.T ศึกษาถึงสถานการณ์การค้า ศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด และทำการวิเคราะห์แบบสมการอุปทาน การส่งออก และสมการอุปสงค์การนำเข้าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) คำนวณหาค่าสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การนำเข้า และอุปทานการส่งออกสินค้าภาคเกษตรกรรมของประเทศไทย โดยใช้โปรแกรม EVIEWS โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ของมูลค่าการส่งออกที่แท้จริงกับราคาการส่งออก ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราการแลกเปลี่ยน มูลค่าการนำเข้าสินค้า

ผลการศึกษา พบว่า อุปทานการส่งออกสินค้าภาคเกษตรกรรมที่อยู่ในความตกลงของโครงการ EHP ในหมวดสินค้าผัก-ผลไม้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับราคาและการค้าเสรีผักและผลไม้ระหว่างไทย-จีน ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางด้านมูลค่าการส่งออก ลำไยอบแห้ง และการนำเข้าแอปเปิล ระดับราคาส่งออกของลำไยอบแห้งและระดับราคาการนำเข้าแอปเปิลมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับมูลค่าการส่งออกลำไยอบแห้งของไทยไปจีน และมูลค่าการนำเข้าแอปเปิลจากจีนของไทย ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลของการศึกษาสมการอุปสงค์การนำเข้า ปรากฏว่า อัตราแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการนำเข้าสินค้า แต่มีผลในทิศทางเดียวกับการส่งออกสินค้าของไทยไปจีน เมื่อเงินบาทแข็งค่าจะส่งผลกระทบให้การส่งออก HS 07-HS 08 ลดลง ในขณะที่เดียวกัน ที่การนำเข้าของแอปเปิลกลับเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกันกับอุปทานการส่งออกสินค้าภาคเกษตรกรรม ที่อยู่ในความตกลงของโครงการ EHP

This thesis is concerned with economic changes flowing in the wake of the Free Trade Agreement between Thailand and China. A consequence was the Early Harvest Program (EHP) which has led to the reduction of import tariffs on fruits and vegetables (HS 07-HS 08) to zero percent since 1 October 2003. This research accordingly investigates the effects on the balance of trade regarding fruit and vegetable products. The secondary time-series data was from the period between 2003 and 2005. The analysis was conducted using SWOT in order to evaluate the trade situation, and corresponding strengths, weaknesses, opportunities and threats. The Ordinary Least Squares method was used to analyze the equation of export supply and import demand. Statistical techniques were used to determine the relationships of various variables affecting the factors that determine Thailand's import demand and

export supply. The EVIEWS program was used to study the relationships between real export value and export price, the gross domestic product (GDP), the exchange rate, and the value of imported products.

The findings indicate that the supply of exported vegetable and fruit products became directly proportional to the price after the EHP agreement was made. The free-trade agreement also resulted in an increase in the value of exported dry longans and the value of imported apples. The export price level of dry longans and the import price level of apples were inversely correlated with the export value of Thai dry longans and the import value of Chinese apples. This state of affairs is consistent with the postulated hypothesis at a statistically significant level.

Findings based on the import demand equation indicate that the exchange rate is inversely correlated with the import of agricultural products. However, the import demand equation is directly correlated with the value of Thai exports to China. When the baht is strong, this will decrease exports falling under the stipulations of HS 07-HS 08. At the same time, the importation of Chinese apples increases at a statistically significant level in tandem with the supply of exports falling within the scope of the EHP project.